

Laidiens: **10.05.2014., Nr. 89**
Oficiālās publikācijas Nr.: **2014/89.3**

Ministru kabineta noteikumi Nr.237

Rīgā 2014.gada 6.maijā (prot. Nr.26 7.§)

Valsts vērtspapīru izlaišanas noteikumi

*Izdoti saskaņā ar Likuma par budžetu un finanšu vadību
35.panta trešo daļu*

1. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka valsts vērtspapīru izlaišanas un apgrozības kārtību Latvijas Republikā.
2. Noteikumos lietotie termini:
 - 2.1. valsts vērtspapīrs – Latvijas Republikas vārdā izlaista parādzīme, obligācija un krājobligācija;
 - 2.2. emitents – Latvijas Republika, kuras vārdā darbojas finanšu ministrs;
 - 2.3. ieguldītājs:
 - 2.3.1. juridiska vai fiziska persona, kura naudas līdzekļus iegulda parādzīmēs vai obligācijās;
 - 2.3.2. ieguldījuma dienā vismaz 18 gadu vecumu sasniegusi fiziska persona, kura naudas līdzekļus iegulda krājobligācijās;
 - 2.4. obligacionārs – ieguldītājs, kura finanšu instrumentu kontā ir iegrāmatota obligācija;
 - 2.5. īstermiņa valsts vērtspapīrs – parādzīme un krājobligācija ar dzēšanas termiņu līdz vienam gadam (ieskaitot);
 - 2.6. vidēja termiņa valsts vērtspapīrs – obligācija un krājobligācija ar dzēšanas termiņu virs viena līdz pieciem gadiem (ieskaitot);
 - 2.7. ilgtermiņa valsts vērtspapīrs – obligācija un krājobligācija ar dzēšanas termiņu virs pieciem gadiem;
 - 2.8. parādzīme – valsts vērtspapīrs, kuru laiž apgrozībā ar diskontu un dzēš par tā nominālvērtību tā dzēšanas datumā un kurš var atrasties publiskā apgrozībā;
 - 2.9. obligācija – valsts vērtspapīrs, kas izlaists ar fiksētu vai mainīgu procentu likmi un noteiktos termiņos izmaksājamu fiksētu ienākumu, kuru dzēš par tā nominālvērtību un kurš var atrasties publiskā apgrozībā;
 - 2.10. krājobligācija – valsts vērtspapīrs, kas izlaists ar fiksētu procentu likmi un noteiktos termiņos izmaksājamu fiksētu ienākumu, kuru dzēš par tā nominālvērtību un kurš neatrodas publiskajā apgrozībā un nav atsavināms.

Īstermiņa krājobligācijām fiksēto ienākumu izmaksā to dzēšanas datumā, bet vidēja termiņa un ilgtermiņa krājobligācijām – vienu reizi gadā;

2.11. diskonts – starpība starp vērtspapīra nominālvērtību un vērtspapīra cenu, ja vērtspapīra cena ir mazāka par vērtspapīra nominālvērtību;

2.12. cena – valsts vērtspapīra iegādes vērtība, ko ieguldītājs samaksā valsts vērtspapīra emisijas dienā;

2.13. nominālvērtība – vērtība, par kuru valsts vērtspapīru dzēš tā dzēšanas datumā;

2.14. emisija – viena veida valsts vērtspapīru ar vienādiem raksturlielumiem izlaišana;

2.15. emisijas diena – diena, kurā izlaiž valsts vērtspapīrus un sāk vai turpina procentu uzkrāšanu;

2.16. fiksētais ienākums – atbilstoši fiksētai vai mainīgai procentu likmei noteikts ienākums, kuru izmaksā attiecīgā valsts vērtspapīra fiksētā ienākuma izmaksas datumā;

2.17. sākotnējā izvietošana – emitenta izteiktais publiskais piedāvājums iegūt valsts vērtspapīrus un to pirmreizējā iegūšana;

2.18. publiskais piedāvājums – ar jebkuru līdzekļu starpniecību sniegta informācija par valsts vērtspapīru, kas ļauj ieguldītājam lemt par valsts vērtspapīra iegādi;

2.19. publiskā apgrozība – darījuma slēgšana par parādzīmēm vai obligācijām, kuras iekļautas regulētajā tirgū;

2.20. finanšu aģents – regulētā tirgus organizētājs, Latvijas Centrālais depozitārijs vai Latvijas Republikā darbībai finanšu instrumentu tirgū licencēts un uzraudzīts finanšu instrumentu tirgus dalībnieks, kurš ir noslēdzis līgumu ar Valsts kasi par valsts vērtspapīru sākotnējās izvietošanas tehnisko nodrošināšanu;

2.21. izplatīšanas aģents – juridiska persona, kas noslēgusi līgumu ar Valsts kasi par valsts vērtspapīru izplatīšanu;

2.22. sērija – valsts vērtspapīru laidiens kopā ar jebkuru citu šīs pašas sērijas valsts vērtspapīru laidienam, kam ir tādi paši raksturlielumi, izņemot emisijas dienu vai iepriekš veiktos fiksētā ienākuma izmaksu datumus, un kam piešķirts atsevišķs starptautisko vērtspapīru identifikācijas kods (ISIN). Sēriju emitē vienā vai vairākos laidienos;

2.23. pirmstermiņa dzēšana – valsts vērtspapīra dzēšana pirms tā dzēšanas termiņa;

2.24. sākotnējās izvietošanas dalībnieks – juridiska persona, kura saskaņā ar finanšu aģenta apstiprinātiem noteikumiem, kas regulē sākotnējo izvietošanu, ir tiesīga piedalīties tā organizētajā parādzīmju vai obligāciju sākotnējā izvietošanā, kuru tehniski nodrošina attiecīgais finanšu aģents;

2.25. tiešā pārdošana – valsts vērtspapīru sākotnējās izvietošanas metode, kurā valsts vērtspapīrus piedāvā tieši ieguldītājam vai sākotnējās izvietošanas dalībniekam par emitenta noteiktu cenu. Krājobligāciju tiešajā pārdošanā un jaunas obligāciju sērijas tiešajā pārdošanā emitents nosaka to fiksētā ienākuma procentu likmi;

2.26. konkurējošā daudzscenu izsole – parādzīmju vai obligāciju sākotnējās izvietošanas metode, kurā par sākotnējās izvietošanas dalībnieku solītām konkurējošām peļņas likmēm izsola parādzīmes vai obligācijas;

2.27. fiksētas likmes apjoma (nekonkurējošā) izsole – parādzīmju vai obligāciju sākotnējās izvietošanas metode, kurā šos vērtspapīrus izsola par iepriekš noteiktu peļņas likmi. Peļņas likmi nosaka atbilstoši parādzīmes vai obligācijas pēdējā konkurējošā izsolē noteiktajai peļņas likmei;

2.28. peļņas likme – ieguldītāja ienākums gadā, kurš izteikts procentos kā starpība starp valsts vērtspapīra pirkšanas cenu un sagaidāmajiem ienākumiem no valsts vērtspapīra tā termiņa laikā;

- 2.29. uzkrātais fiksētais ienākums – fiksētā ienākuma daļa, kas uz konkrēto datumu uzkrāta par obligāciju vai krājobligāciju kopš šā valsts vērtspapīra emisijas dienas vai iepriekšējā fiksētā ienākuma izmaksas datuma;
- 2.30. darbdiena – jebkura kalendāra diena, izņemot sestdienas, svētdienas, Latvijas Republikas normatīvajos aktos noteiktās svētku dienas un brīvdienas;
- 2.31. ieraksta datums – emitenta noteikta darbdiena, uz kuras beigām tiek fiksēts viena vai vairāku obligāciju noteikumu grozījumu procesā ietekmēto sēriju obligacionāru kopums;
- 2.32. obligāciju noteikumi – no šo noteikumu 8. punktā minētā Valsts kases rīkojuma par obligāciju emisiju un no šiem noteikumiem izrietošais emitenta un obligacionāra savstarpējo tiesību un pienākumu kopums saistībā ar obligacionāra ieguldījumu konkrētā obligācijā;
- 2.33. obligāciju noteikumu grozījumi – nosacījumu izmaiņas un citi grozījumi vienas obligāciju sērijas noteikumos šo noteikumu 7. nodaļā noteiktajā kārtībā;
- 2.34. vairāku sēriju obligāciju noteikumu grozījumi – obligāciju noteikumu grozījumi, kas ietver vairāk nekā vienas sērijas obligāciju savstarpēji saistītus obligāciju noteikumu grozījumus;
- 2.35. balsstiesīga obligācija – obligācija, kas pieder obligacionāram, kuram ir tiesības izmantot no obligācijām izrietošās balsstiesības un piedalīties obligacionāru sapulcē vai rakstveida lēmuma pieņemšanas procesā par obligāciju noteikumu grozījumu veikšanu;
- 2.36. saistīta obligāciju sērija – obligāciju sērija, kuras noteikumi tiek grozīti saistībā ar vairāku sēriju obligāciju noteikumu grozījumiem;
- 2.37. ienākumi par obligācijām – fiksētais ienākums, nominālvērtība vai cita veida ienākums, ko obligacionārs ir tiesīgs saņemt saskaņā ar obligāciju noteikumiem.
3. Emitents emitē valsts vērtspapīrus, uzņemas saistības samaksāt fiksēto ienākumu un dzēst valsts vērtspapīrus to dzēšanas datumos par to nominālvērtību.
4. Finanšu ministrs pilnvaro Valsts kasi slēgt līgumus ar finanšu aģentu, izplatīšanas aģentu, Latvijas Centrālo depozitāriju, vienotā valsts un pašvaldību pakalpojumu portāla www.latvija.lv (turpmāk – portāls www.latvija.lv) pārzini un citām personām, lai saskaņā ar normatīvajiem aktiem nodrošinātu valsts vērtspapīru izlaišanu un apgrozību (tai skaitā publisko apgrozību) Latvijas Republikā, kā arī veiktu darbības valsts vērtspapīru emisijai, sākotnējai izvietojumam un dzēšanai un šo noteikumu 7. nodaļā minētās darbības saistībā ar obligāciju noteikumu grozījumiem.
5. Ieguldītājam un izplatīšanas aģentam ir saistoši finanšu aģenta apstiprināti un ar Valsts kasi saskaņoti noteikumi, kuri regulē krājobligāciju iegādes, fiksētā ienākuma izmaksas un dzēšanas kārtību, kā arī ar krājobligācijām saistīto norēķinu veikšanas kārtību. Minētie noteikumi ir publiski pieejami tīmekļa vietnē www.krajobligacijas.lv, ieguldītājs ar tiem var iepazīties arī pie izplatīšanas aģenta.

2. Valsts vērtspapīru emisija

6. Valsts vērtspapīrus emitē dematerializētā formā.
7. Valsts vērtspapīrus reģistrē Latvijas Centrālajā depozitārijā saskaņā ar tā izdotajiem noteikumiem. Katrai valsts vērtspapīru sērijai Latvijas Centrālais depozitārijs piešķir atsevišķu starptautisko vērtspapīru identifikācijas (ISIN) kodu.

8. Parādzīmes un obligācijas emitē, pamatojoties uz Valsts kases rīkojumu par parādzīmju vai obligāciju emisiju. Minētais rīkojums ir parādzīmju vai obligāciju publiskā piedāvājuma paziņojums, un tajā iekļauj šādu informāciju:

- 8.1. Latvijas Centrālā depozitārija sērijai piešķirtais ISIN kods;
- 8.2. valsts vērtspapīra veids (īstermiņa, vidēja termiņa vai ilgtermiņa);
- 8.3. piedāvātais laidiena apjoms (ja paredzēts);
- 8.4. parādzīmes vai obligācijas nominālvērtība;
- 8.5. publiskā piedāvājuma izteikšanas vai izsoles datums, emisijas datums, kurā notiek norēķini par parādzīmju vai obligāciju iegādi, un dzēšanas datums;
- 8.6. sērijas fiksētā vai mainīgā procentu likme (ja paredzēta);
- 8.7. fiksētā ienākuma izmaksas datumi (ja paredzēti);
- 8.8. pirmstermiņa dzēšanas nosacījumi (ja paredzēti);
- 8.9. cita informācija par parādzīmēm vai obligācijām.

9. Krājobligācijas emitē, pamatojoties uz Valsts kases rīkojumu par krājobligāciju emisiju. Minētais rīkojums ir krājobligāciju piedāvājuma paziņojums, un tajā iekļauj šādu informāciju:

- 9.1. Latvijas Centrālā depozitārija piešķirtais ISIN kods;
- 9.2. krājobligāciju nominālvērtība;
- 9.3. publiskā piedāvājuma izteikšanas datums, emisijas datums un dzēšanas datums;
- 9.4. krājobligāciju veids (īstermiņa, vidēja termiņa vai ilgtermiņa);
- 9.5. krājobligācijas cena;
- 9.6. sērijas fiksēta procentu likme;
- 9.7. fiksētā ienākuma izmaksas datumi;
- 9.8. krājobligāciju minimālais un maksimālais iegādes apjoms vienā pieteikumā vienam ieguldītājam (ja paredzēts);
- 9.9. cita informācija par krājobligācijām.

3. Valsts vērtspapīru sākotnējā izvietošana

3.1. Vispārīgie jautājumi

10. Valsts vērtspapīru sākotnējo izvietošānu var veikt finanšu aģents. Finanšu aģenta tiesības, pienākumus un atbildību nosaka šo noteikumu 2.20. apakšpunktā minētajā līgumā starp Valsts kasi un finanšu aģentu. Ja finanšu aģenta sākotnējās izvietošānas pakalpojumi netiek izmantoti, valsts vērtspapīru sākotnējās izvietošānas noteikumus apstiprina finanšu ministrs.

11. Papildus šo noteikumu 20. un 25. punktā minētajiem nosacījumiem finanšu aģents pēc saskaņošanas ar Valsts kasi valsts vērtspapīru sākotnējo izvietošānu regulējošajos noteikumos var iekļaut nosacījumus dalībai valsts

vērtspapīru sākotnējā izvietojumā, paredzot sākotnējās izvietojšanas dalībnieka un ieguldītāja tiesības un pienākumus.

12. Valsts kasei ar atsevišķu rīkojumu ir tiesības izsludināt apgrozībā esošas valsts vērtspapīru sērijas apjoma palielināšanu ar papildu laidieniem.

13. Valsts vērtspapīru sākotnējā izvietojšana un norēķini ar emitentu par iegādātajiem valsts vērtspapīriem notiek Valsts kases rīkojumā noteiktajos datumos.

3.2. Parādzīmju un obligāciju sākotnējā izvietojšana

14. Parādzīmju vai obligāciju sākotnējai izvietojšanai piemēro šādas metodes:

14.1. tiešā pārdošana;

14.2. konkurējošā daudzscenu izsole;

14.3. fiksētas likmes apjoma (nekonkurējošā) izsole.

15. Finanšu ministram ir tiesības attiecībā uz parādzīmju vai obligāciju sākotnējo izvietojšanu un publisko piedāvājumu atkāpties no sākotnējās izvietojšanas metodēm vai mainīt to nosacījumus, ja tas var nodrošināt efektīvāku valsts pārvaldes vadības mērķu sasniegšanu.

16. Finanšu aģenta veikto parādzīmju un obligāciju sākotnējo izvietojšanu regulē finanšu aģenta apstiprināti un ar Valsts kasi saskaņoti noteikumi par parādzīmju un obligāciju sākotnējo izvietojšanu.

17. Parādzīmju un obligāciju sākotnējā izvietojšana ar tiešo pārdošanu notiek, valsts vērtspapīrus piedāvājot tieši ieguldītājam vai sākotnējās izvietojšanas dalībniekam par emitenta noteiktu cenu. Jaunas obligāciju sērijas tiešās pārdošanas gadījumā emitents nosaka tām piemērojamo fiksētā ienākuma procentu likmi.

18. Parādzīmju un obligāciju sākotnējo izvietojšanu konkurējošā daudzscenu izsolē veic saskaņā ar šādiem nosacījumiem:

18.1. sākotnējās izvietojšanas dalībnieks, kurš iesniedz piedāvājumu pirkt noteiktu parādzīmju vai obligāciju daudzumu paša vārdā vai citas personas vārdā, šajā piedāvājumā norāda valsts vērtspapīru nominālvērtības apjomu un valsts vērtspapīru pirkšanas peļņas likmi;

18.2. ja Valsts kases rīkojumā par parādzīmju vai obligāciju izlaišanu sērijas pirmajā laidienā fiksētais ienākums netiek noteikts, fiksēto ienākumu nosaka kā vidējo svērto peļņas likmi no izsolē apstiprinātajiem valsts vērtspapīru uzdevumiem, kas noapaļota uz leju līdz tuvākajai viena procenta likmes astotdaļai;

18.3. Valsts kase nosaka maksimāli pieļaujamo peļņas likmi katram laidienam;

18.4. izsoles peļņas likmes piedāvājuma solis ir viena tūkstošdaļa procenta.

19. Parādzīmju vai obligāciju sākotnējo izvietojšanu fiksētas likmes apjoma (nekonkurējošā) izsolē veic saskaņā ar šādiem nosacījumiem:

19.1. peļņas likmi un pirkšanas cenu nosaka atbilstoši šīs pašas sērijas parādzīmju vai obligāciju pēdējā konkurējošajā daudzscenu izsolē noteiktajai vidējai peļņas likmei un šai likmei atbilstošajai vienas parādzīmes vai obligācijas pirkšanas cenai;